

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 8 września 2021 r.

Poz. 1653

USTAWA

z dnia 23 lipca 2021 r.

o zmianie ustawy o pracy na morzu

Art. 1. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 1353) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) armatorze – należy przez to rozumieć armatora w rozumieniu art. II ust. 1 lit. j Konwencji o pracy na morzu, przyjętej przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie dnia 23 lutego 2006 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 845 i 846, z 2017 r. poz. 512, z 2019 r. poz. 962 oraz z 2021 r. poz. 707), zwanej dalej „Konwencją MLC”;

b) w pkt 2 wyrazy „w Konwencji o pracy na morzu, przyjętej przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie dnia 23 lutego 2006 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 845, z 2017 r. poz. 512 oraz z 2019 r. poz. 962)” zastępuje się wyrazami „w Konwencji MLC”;

c) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) marynarzu – należy przez to rozumieć marynarza w rozumieniu art. II ust. 1 lit. f Konwencji MLC”;

d) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) piractwie – należy przez to rozumieć piractwo w rozumieniu art. 101 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzonej w Montego Bay dnia 10 grudnia 1982 r. (Dz. U. z 2002 r. poz. 543 i 544)”;

e) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) statku niekonwencyjnym – należy przez to rozumieć statek, do którego nie ma zastosowania Konwencja MLC, w szczególności statek uprawiający wyłącznie żeglugę na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem wyłącznej strefy ekonomicznej”;

f) dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) zbrojnej napaści – należy przez to rozumieć zbrojną napaść w rozumieniu Konwencji MLC.”;

2) w art. 4:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Marynarzowi, którego stan zdrowia, według uprawnionego lekarza, nie pozwala na wydanie świadectwa zdrowia na okres 2 lat, świadectwo zdrowia może być wydane na okres krótszy niż 2 lata.”;

b) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Świadectwo zdrowia wydane w innym państwie uznaje się za równoważne ze świadectwem zdrowia wydanym na podstawie ustawy, jeżeli spełnia ono zasadnicze wymagania określone w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wykształcenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 201 i 202, z 1999 r. poz. 286, z 2013 r. poz. 1092, z 2018 r. poz. 1866 i 2088 oraz z 2019 r. poz. 103), zwanej dalej „Konwencją STCW”, lub Konwencji MLC.”;

- 3) w art. 5 po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:

„6a. Marynarzowi, któremu w wyniku przeprowadzenia ponownego badania lekarskiego wydano świadectwo zdrowia stwierdzające brak zdolności do pracy na statku, przysługuje prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353, 794 i 1621) lub ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1205 i 1621).

6b. Marynarzowi, w stosunku do którego, w wyniku przeprowadzenia ponownego badania lekarskiego, zostały stwierdzone ograniczenia dotyczące zdolności do pracy, w szczególności w odniesieniu do czasu pracy lub zakresu obowiązków, wydaje się świadectwo zdrowia na inne stanowisko na statku zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami albo przysługuje mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w trybie i na zasadach określonych w przepisach, o których mowa w ust. 6a.”;

- 4) w art. 8:

- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepisy ust. 1, 2, 4 i 5 stosuje się odpowiednio do praktykanta.”;

- b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. W książeczce żeglarskiej nie można dokonywać wpisów dotyczących jakości wykonania przez marynarza pracy oraz dokonywać jego oceny.

5. W książeczce żeglarskiej można dokonywać wpisów w języku angielskim.”;

- 5) w art. 9 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) osoby posiadającej udokumentowane ukończenie szkolenia podstawowego, o którym mowa w rozdziale VI Konwencji STCW, przy czym świadectwa przeszkoleń stopnia podstawowego mogą zostać zastąpione odpowiednimi świadectwami przeszkoleń stopnia wyższego;

2) ucznia szkoły ponadpodstawowej, za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych w przypadku ucznia niepełnoletniego – potwierdzony przez armatora lub dyrektora tej szkoły”;

- 6) w art. 10 w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przed wystawieniem książeczki żeglarskiej konsul może zażądać informacji o posiadaczu książeczki od kapitana statku lub dyrektora urzędu morskiego, który wydał utraconą, zniszczoną albo nieaktualną książeczkę żeglarską.”;

- 7) w art. 11:

- a) uchyla się ust. 2,

- b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Za wystawienie książeczki żeglarskiej pobiera się opłatę w wysokości 200 zł.

5. Za wystawienie książeczki żeglarskiej uczniom szkół ponadpodstawowych i studentom pobiera się opłatę w wysokości 100 zł.”;

- c) uchyla się ust. 6,

- d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a–6c w brzmieniu:

„6a. Za wystawienie książeczki żeglarskiej w przypadku, o którym mowa w art. 10 ust. 2, pobiera się opłatę w wysokości równowartości 50 euro.

6b. Za wystawienie książeczki żeglarskiej w przypadku, o którym mowa w art. 10 ust. 2, uczniom szkół ponadpodstawowych i studentom pobiera się opłatę w wysokości równowartości 25 euro.

6c. Za wystawienie nowej książeczki żeglarskiej nie pobiera się opłaty, w przypadku gdy dotychczas posiadana książeczka żeglarska, której okres ważności jeszcze nie upłynął, została utraconą przez marynarza w wyniku wypadku morskiego stwierdzonego przez właściwy organ zgodnie z Kodeksem międzynarodowych standardów i zalecanych praktyk postępowania w sprawach badania wypadków lub incydentów morskich, przyjętym przez Komitet Bezpieczeństwa Morskiego Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO).”;

- e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Opłaty, o których mowa w ust. 4, 5, 6a i 6b, stanowią dochód budżetu państwa.”;

- 8) w art. 12 uchyla się pkt 3;

- 9) w art. 14:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Dyrektor urzędu morskiego unieważnia, w drodze decyzji, książeczkę żeglarską z przyczyn określonych w art. 12 pkt 4.”,
- b) uchyla się ust. 3;
- 10) w art. 18 w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
- „Dyrektor urzędu morskiego wydaje, na wniosek agencji zatrudnienia, dokument, o którym mowa w ust. 2, na podstawie pozytywnych wyników audytu wstępnego przeprowadzonego przez wyznaczonych audytorów posiadających wiedzę z zakresu zagadnień objętych Konwencją MLC oraz kwalifikacje i doświadczenie w zakresie prowadzenia audytów.”;
- 11) w art. 23 po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1e w brzmieniu:
- „1a. Jeżeli okres obowiązywania ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego, o których mowa w ust. 1, jest krótszy niż okres ważności dokumentu, o którym mowa w art. 18 ust. 2, agencja jest obowiązana przedkładać właściwemu dyrektorowi urzędu morskiego dowód odnowienia lub ustanowienia nowego ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego, o których mowa w ust. 1, nie później niż 14 dni przed upływem terminu obowiązywania dotychczasowego ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego, o których mowa w ust. 1. Okres obowiązywania odnowionego lub ustanowionego nowego ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego, o których mowa w ust. 1, nie może się rozpoczynać później niż w dniu następnym po dniu zakończenia obowiązywania dotychczasowego ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego, o których mowa w ust. 1.
- 1b. W przypadku nieprzedłożenia dowodu odnowienia lub ustanowienia nowego ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w ust. 1a, w terminie wskazanym w tym ustępie, dyrektor urzędu morskiego przeprowadza niezwłocznie audyt dodatkowy.
- 1c. W przypadku negatywnego wyniku audytu dodatkowego spowodowanego brakiem ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego, o których mowa w ust. 1, dyrektor urzędu morskiego unieważnia, w drodze decyzji, dokument, o którym mowa w art. 18 ust. 2.
- 1d. Decyzja, o której mowa w ust. 1c, podlega natychmiastowemu wykonaniu.
- 1e. Dyrektor urzędu morskiego zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu informację o negatywnym wyniku audytu dodatkowego spowodowanego brakiem ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego, o których mowa w ust. 1.”;
- 12) w art. 31:
- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. W przypadku gdy marynarz jest przetrzymywany na statku lub poza nim na skutek piractwa lub zbrojnej napaści na statek, marynarska umowa o pracę ulega przedłużeniu do dnia przybycia statku do najbliższego portu umożliwiającego bezpieczną repatriację bez względu na to, czy w trakcie okresu przetrzymywania umowa ta została rozwiązana, w szczególności upłynął czas, na który została zawarta.”,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1 i 1a, marynarz wraca do kraju w inny sposób niż na statku, na którym jest wpisany na listę załogi statku, marynarska umowa o pracę ulega przedłużeniu do dnia przybycia marynarza do miejsca repatriacji wskazanego w marynarskiej umowie o pracę.”;
- 13) po art. 35 dodaje się art. 35a w brzmieniu:
- „Art. 35a. 1. Wynagrodzenie marynarza, który jest przetrzymywany na statku lub poza nim na skutek piractwa lub zbrojnej napaści na statek, jest wypłacane na zasadach określonych w art. 35 do czasu uwolnienia marynarza i jego przybycia do miejsca repatriacji wskazanego w marynarskiej umowie o pracę.
2. W przypadku śmierci marynarza w czasie przetrzymywania, o którym mowa w ust. 1, wynagrodzenie jest wypłacane do dnia śmierci tego marynarza.”;
- 14) w art. 44 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Czas pracy na statku nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 1 miesiąca.”;
- 15) w art. 58 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. W przypadku przetrzymywania marynarza na statku lub poza nim w wyniku piractwa lub zbrojnej napaści na statek ma on prawo do bezpłatnej repatriacji niezależnie od momentu, w którym nastąpiły zdarzenia, o których mowa w ust. 1.”;

16) w art. 100:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) warunków pracy i życia na statku – z wyjątkiem przepisów art. 28 ust. 1 i 2, art. 63, art. 64 ust. 2–4, art. 65, art. 67 ust. 2 i 3 oraz art. 69 ust. 2, z tym że przepis art. 63 ust. 3 stosuje się do statków, o których mowa w art. 103, holowników, pogłębiarek oraz dźwigów pływających;”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na statkach niekonwencyjnych, które nie odbywają podróży międzynarodowych, nie stosuje się przepisów dotyczących repatriacji i porzucenia marynarzy oraz zabezpieczenia finansowego na wypadek porzucenia marynarza.”;

17) po art. 105 dodaje się art. 105a w brzmieniu:

„Art. 105a. W przypadku zastosowania przepisów art. 103–105 do pracowników urzędów morskich nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 537) w zakresie czasu i systemu pracy.”;

18) w art. 108 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Czas pracy na platformach wiertniczych lub wydobywczych, a także na specjalistycznych statkach technicznych, takich jak holowniki, pogłębiarki i dźwigi pływające, obsługiwanych przez kolejno wymieniałe się załogi lub część załogi, może być przedłużony do 14 godzin na dobę i 84 godzin na tydzień.”;

19) w art. 110 w ust. 3 uchyla się pkt 2;

20) w art. 111 w ust. 1 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– podlega karze pieniężnej od 1000 zł do 30 000 zł.”;

21) art. 117 otrzymuje brzmienie:

„Art. 117. 1. Do właściwości organów oraz trybu wymierzania i ściągania kar pieniężnych, o których mowa w art. 110–111, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2135 oraz z 2021 r. poz. 234).

2. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 112–116, następuje na podstawie wniosku pochodzącego od dyrektora urzędu morskiego lub od inspektora pracy, w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2021 r. poz. 457, 1005 i 1595).”.

Art. 2. 1. Do postępowań w sprawach wystawienia książeczek żeglarskich wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i niezakończonych do tego dnia stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do opłat za wystawienie i wymianę książeczek żeglarskich w przypadkach, w których wniosek wpłynął przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i do tego dnia nie została wystawiona lub wymieniona książeczka żeglarska, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

3. Książeczki żeglarskie wystawione przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy osobom, o których mowa w art. 9 pkt 2–4 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują swoją ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

Art. 3. Przepisy art. 8–11 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do uczniów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 149 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245 i 2432, z 2019 r. poz. 534, 1287 i 2248 oraz z 2021 r. poz. 4), kształcących się w zawodzie podstawowym dla żegluga morskiej lub żegluga śródlądowej.

Art. 4. Do rozliczenia czasu pracy na statku, który jest nierozliczony w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy.

Art. 5. Do czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, o których mowa w art. 111 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*